

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/271/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210366
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5314210366.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci žalobcov 1/ R. H.Č., X.. XX.XX.XXXX, XXX XX K. XXXX C. X/ L. - L. A. L., R..K..S., G. P. X/XXXX, XXX XX J., A.: XX XXX XXX, žalobcovia 1/, 2/ zast. Mgr. Michalom Durajom, advokátom so sídlom Sládkovičova 1700, 022 01 Čadca, proti žalovanému C., R. C. Ú. G., D. V. XXX/XX, J. J., XXX XX P. F.É., A.: XXX XX XXX, J. X. Ú. R. J. S. B. C., R. C. Ú. G., J. R., H. X, XXX XX L., A.: XX XXX XXX, zast. AK Michal Reken, s.r.o., Nám. M. Benku 10, 811 07 Bratislava IČO: 47 258 195, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a o určenie neplatnosti záložnej zmluvy s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úverová spotrebiteľská zmluva č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 je neplatným právnym úkonom v celom rozsahu.

II. Súd u r č u j e, že zmluva o zriadení záložného práva č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 je neplatným právnym úkonom v celom rozsahu.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcom 1/, 2/ trovy konania v rozsahu 100 % na účet prijímateľa náhrady trov konania právneho zástupcu žalobcov 1/, 2/ Mgr. Michala Duraja, advokáta AK Čadca, Sládkovičova 1700, 022 01 Čadca, IČO: 42218187.

O výške náhrady trov konania žalobcov 1/, 2/ rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník prvostupňového súdu samostatným uznesením.

IV. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom trov preddavkovaných štátom sumu 49,58 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.1.2014 žalobkyňa 1/ R. H. a žalobca 2/ XMA R. R..K..S., Ž., A.: XXXXXXXX podali žalobu proti žalovanému C., R. C. Ú. G., P. F., Č. K., A.: XXXXXXXX X. Ú. R. J. J. S. B. C. R. C. Ú. G., J.F. R., H. X, XXX XX L., A.: XXXXXXXX. Predmetom bol návrh na určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013, určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013, návrh na vydanie predbežného opatrenia. Skutkové tvrdenia tvoriace základ nároku boli tie, že žalobkyňa 1/ je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX kat. úz. K. ako rodinný dom č. XXXX a rekreačný dom č. XXXX. Rodinný dom je miestom trvalého pobytu žalobkyne 1/. Žalobkyňa 1/ nevlastní inú nehnuteľnosť, je odkázaná na bývanie v tejto nehnuteľnosti spolu so svojou rodinou. Spoločne s manželom žalobkyne 1/ - J. H. vychovávajú spoločne maloleté deti, a to R. H., nar. XX.X.XXXX, R. H., X.. XX.X.XXXX. Aj pre manžela a deti predstavuje bývanie v rodinnom dome miesto ich trvalého pobytu a jediné obydlie. Žalobcovia 1/, 2/ uzavreli dňa 20.5.2013 zmluvu o úvere a zmluvu o zriadení záložného práva so žalovaným. Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou.

Žalovaný sa snažil túto skutočnosť obísť tým, že do názvu uviedol, že sa jedná o zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka. Žalobkyňa 1/ je spotrebiteľka, nemá povahu podnikateľského subjektu. Pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). V nadväznosti na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba preto aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, pretože je na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Obchádzanie uvedeného ustanovenia spôsobuje neplatnosť dohodnutých ustanovení. Žalobkyňa nemala právnu vedomosť o tom, že uzatvára spotrebiteľský úver, a preto konanie žalovaného, ktorý namiesto spotrebiteľského úveru uzavrel s ňou úver podľa Obchodného zákonníka, považuje za podvodné konanie. Bola uvedená do omylu. Svedčí to o úmysle žalovaného obchádzať zákon, a to konkrétne ustanovenia na ochranu spotrebiteľky - žalobkyne 1/. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka je právny úkon neplatný, pretože svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, zákon obchádza a prieči sa dobrým mravom. Z tohto dôvodu v čase uzavretia úkonu nemohli žalobcovia konať slobodne a vážne. Žalovaný vedome konal v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona na ochranu spotrebiteľov. Úverová zmluva obsahuje neprijateľné podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, napr. v bode V. ods. 2, kde žalovaný výslovne jednostranne ustanovil zmluvnú pokutu vo výške 4 000 €. Úverová zmluva nekonkretizuje, aké porušenie povinností je sankcionované, ani to, ako žalovaný dospel k výške zmluvnej pokuty. Nie je stanovený spôsob jej vyčíslenia v jednotlivých prípadoch podľa závažnosti porušenia. Výšku zmluvnej pokuty žalobcovia nemali možnosť dojednať. Bola uvedená v predtlačenej zmluve. Umožňuje jednostranne ukladať zmluvné pokuty. Splatnosť je len 3-dňová. Vyhodnotenie porušenia zmluvnej povinnosti je výlučným právom žalovaného. Ustanovenie zmluvy je neplatné podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Ide o neprijateľnú podmienku (§ 53 ods. 4 písm. a), k), r) Občianskeho zákonníka). Súd pri určení neplatnosti zmluvy postupuje ex offio. Zmluva o úvere a na ňu nadväzujúca záložná zmluva sú podľa § 37 a 39 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože v nadväznosti na § 37 Občianskeho zákonníka konanie žalobcov pri podpise záložnej zmluvy bolo založené vadou slobody prejavu vôle, nemali možnosť sa podrobne oboznámiť s úverovou zmluvou a záložnou zmluvou. Zmluva o úvere obsahuje neprijateľné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Článok VII. ods. 11 obsahuje rozhodcovskú klauzulu v rozpore so zákonom. Platnosť rozhodcovskej doložky je ponechaná aj po skončení platnosti úverovej zmluvy. Zmluvu, ktorá sa snaží obmedziť človeka ako zmluvnú stranu na svojich základných právach, nemožno považovať za platnú. Žalovaný neposkytol úver v dohodnutej výške podľa úverovej zmluvy. Platobné inštrukcie zmenil dodatkom č. 2 zo dňa 3.9.2013. Dodatok č. 2 je v neprospech spotrebiteľa. Zmenil ním podstatu pôvodne uzavretej úverovej zmluvy, čím využil nedostatočné právne vedomie žalobkyne 1/. Navyiac, nedostatočným spôsobom vymedzil platobnú inštrukciu k čerpaniu úveru. Žalobkyňa 1/ tým uviedol do omylu. Keby dodatok nebola žalobkyňa 1/ podpísala, žalovaný by nebol úver poskytol, čím by žalobkyňi vznikla škoda. Platobná inštrukcia č. 3, ktorá zakotvovala splatnosť čiastky, je vymedzená neurčito, zmätočne. V pôvodnej úverovej zmluve je vymedzená v článku III. ods. 7: „Zostatok na evidenčnom účte dlžníka po strhnutí rezervy a vykonaní všetkých platobných inštrukcií.“ V predchádzajúcej časti zmluvy je uvedená blokovaná čiastka 132 000 €, ktorá je konkretizovaná. Uvedené dve zmluvné ustanovenia sú vo vzájomnom rozpore. V zmluve je uvedená blokovaná čiastka 132 000 €, čo v porovnaní s predchádzajúcim ustanovením spôsobuje neurčitost', neplatnosť a dodatočnú zmenu zmluvy. V pôvodnej zmluve bola lehota splatnosti 16.7.2013 zo strany žalovaného porušená. Tým nebol naplnený účel úverovej zmluvy a nie je možné úverovú zmluvu považovať za platnú. Túto skutočnosť sa snažil žalovaný zakryť podpísaním dodatku č. 2, kde splatnosť vymedzil dátumom 30.9.2013. Žalobkyňa 1/ obdržala dňa 4.9.2013 platbu na svoj účet zo strany žalovaného, ktorá mala predstavovať poslednú čiastku poskytnutého úveru. Žalobkyňi 1/ bola na účet pripísaná suma vo výške 120 431,95 €. Je v rozpore so sumou 132 000 €, ktorá bola uvedená v pôvodnej úverovej zmluve. V dodatku č. 2 žalovaný uvádza, že ide o „strhnutie rezervy a vykonanie všetkých platobných inštrukcií“. V úverovej zmluve nebolo dohodnuté, že by mal právo žalovaný strhnúť z poskytnutého úveru, resp. z ešte neposkytnutého úveru akúkoľvek sumu. Tým nezákonne a nedôvodne krátil úver. Všetky platobné inštrukcie sú nezrozumiteľné, čím dochádza ku kráteniu sumy dohodnutých peňažných prostriedkov úveru. Žalobcovia 1/, 2/ nikdy neobdržali úver vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Nemožno hovoriť o platnosti úverovej zmluvy. Žalovaný nikdy žalobcom 1/, 2/ neposkytol úver podľa úverových podmienok. Keďže nebol splnený predmet a účel zmluvy - poskytnutie úveru, nemožno hovoriť, že táto úverová zmluva je platná. Veriteľ včas a riadne nesplnil svoju časť záväzku, na ktorú sa viaže záväzok dlžníka z úverovej zmluvy. Poplatky boli zo strany dlžníka zaplatené, čo je výslovne uvedené v úverovej zmluve a akékoľvek ďalšie poplatky nemal právo žalovaný si sám strhnúť, a to takým spôsobom, že si ich zrazil z ešte neposkytnutého úveru. Nie je možné ani preskúmateľným spôsobom určiť, aké poplatky, v akých sumách strhol veriteľ a ako dospel k sume 120 431,95 €. Takými obsahovými

náležitostami a prístupom spôsobil žalovaný značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcov. Zmluvne dojednané podmienky teda nemožno považovať za individuálne dojednané. Pred podpisom zmluvy žalobcovia nemali možnosť zmeniť obsah.

Záložná zmluva je neplatná ako akcesorický právny úkon z toho dôvodu, že je neplatný primárny právny úkon - úverová zmluva. Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 20.5.2013 v článku I. ods. 1.4 ako dôvod vzniku zabezpečovanej pohľadávky označuje zmluvu o úvere zo dňa 20.5.2013. Zabezpečovanú pohľadávku však rozširuje aj na ďalšie prípady, ktoré sú nad rámec zmluvy o úvere. Nemôže ísť o pohľadávky vzniknuté na základe zmluvy o úvere zo dňa 20.5.2013 (napr. článok I. ods. 1.5 písm. d), e): „Iné plnenia, ktoré veriteľ poskytne dlžníkovi bez právneho dôvodu alebo na základne neplatného právneho úkonu.“, článok I. ods. 1.5 písm. g): „Pohľadávky medzi záložcom a veriteľom, ktoré vznikli z ustanovení záložnej zmluvy.“, článok VI. ods. 6.4: „V prípade, ak záložca poruší akýkoľvek záväzok uvedený v článku VI. zmluvy o zriadení záložného práva, je záložný veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky nesplatenj istiny úveru, ktorá je splatná do 3 dní odo dňa doručenia výzvy záložcovi na jej zaplatenie.“). Z uvedeného vyplýva jednostrannosť, len veriteľ rozhoduje o porušení povinností, výška zmluvnej pokuty nie je uvedená, ani jej výpočet a horná hranica zmluvnej pokuty môže dosiahnuť výšku nesplatenj istiny úveru - 280 000 €. Ide o zjavnú svojvôľu veriteľa. Uvedené ustanovenia záložnej zmluvy sú neplatné, ale zároveň je neplatná celá záložná zmluva, pretože dlžník bol takýmto spôsobom uvedený do omylu. Nemal dostatočné právne vedomie v čase uzavretia zmluvy, aby posúdil riziko vyplývajúce z ustanovení záložnej zmluvy. Žalovaný túto skutočnosť využil v úmysle a zámere získať majetkový prospech na úkor veriteľa. V rozpore so zákonom je aj článok VI. ods. 6.2 písm. n): „Záložca sa zaväzuje vypratať záloh najneskôr 3 dni po oznámení o výkone záložného práva. Ak záložca tento záväzok nesplní, je záložný veriteľ oprávnený zabezpečiť vypratanie zálohu v mene a na účet záložcu. Náklady na vypratanie zálohu tvoria súčasť pohľadávky.“ Takúto právomoc majú len súdni exekútori. Žalovaný si takým spôsobom vyhradzuje právomoc na vypratanie zálohu a teda výrazný zásah do vlastníckeho práva. Nejde o svojpomoc podľa Občianskeho zákonníka. Žalovaný nemá právo zasahovať do vlastníckeho práva žalobcu predtým, než by bol výkon záložného práva podľa spornej záložnej zmluvy uskutočnený. Ide o jediné obydlie žalobkyne 1/. Záložná zmluva v obsahových náležitostiach takýto zásah v rozpore so zákonom a ústavou to však umožňuje (článok 21 ods. 1 Ústavy SR). Zo strany žalovaného teda ide aj o zásah do základných práv a slobôd občanov. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie byť bez právneho dôvodu zásahom do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z toho dôvodu je tiež záložná zmluva neplatným právnym úkonom. Výkon záložného práva predstavuje zdroj uspokojenia pohľadávky, ktorý nastupuje až vtedy, ak pohľadávka nebola dobrovoľne zaplatená alebo nezanikla iným spôsobom. Bez primárneho právneho vzťahu nemôže existovať ani záložný právny vzťah (R NS SR sp. zn. 2Cdo/71/1989 zo dňa 30.11.1999). V rozpore so zákonom je aj obchádzanie zákona zo strany žalovaného predložením zákonnej premlčacej lehoty na 10 rokov podľa článku VI. ods. 6.12 záložnej zmluvy, a to aj v nadväznosti na § 39 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na článok VI. ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nesmú byť nekalé podmienky pre spotrebiteľa záväzné. Nekalé podmienky sa musia považovať za odporujúce požiadavke dobrej viery a spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle článku III. ods. 1 uvedenej smernice. Nekalosť skúma súd ex offo. § 39 Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať tak, že účastník konania má povinnosť len skutkového tvrdenia a nie aj právneho tvrdenia. Žalovaný si v tomto prípade uplatňuje uspokojenie domnelej pohľadávky bez preskúmania oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky. V tomto smere poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012 sp. zn. 18Co/109/2011, podľa ktorého ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájil, je povinný zdržať sa ďalšieho, opakovaného, súvislého používania takej klauzuly vrátane uplatňovania plnení z tejto klauzuly. Taký zákaz vyplýva explicitne aj z § 53a Občianskeho zákonníka.

Žalobcovia zároveň žiadali nariadiť predbežným opatrením, aby sa zdržal žalovaný výkonu záložného práva a akýchkoľvek zásahov do vlastníckych a užívateľských práv žalobkyne 1/ k nehnuteľnostiam.

Na pojednávaní dňa 4.8.2015 sudkyňa uviedla v nadväznosti na § 118 ods. 2 OSP a § 100 ods. 1 OSP sporné a nesporné body. K tomu právny zástupca žalobcov uviedol. Rozhodcovské konanie začalo, žalobcom nebol doručený rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovské konanie začalo po vydaní predbežného opatrenia v tejto veci. Zmluvu považujú žalobcovia naďalej za spotrebiteľskú, aj keď

žalobca 2/ je podnikateľom, pretože úver nebol použitý na podnikateľské účely, ale ako bezúčelová pôžička a čiastočne na rekonštrukciu rodinného domu. Napriek poukazu na čiastkovú neplatnosť jednotlivých bodov žalobcovia trvali na neplatnosti celej zmluvy. Žiadali vysloviť neplatnosť zmlúv v celom rozsahu. Celková výška úveru bola dojednaná na 280 000 - 5 800 zábezpeka. Rozdiel medzi týmito sumami je celkový skutočný úver. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012, ktorý predložil, a žiadal súd, aby z neho aj vychádzal. V tomto rozsudku bola uvedená neprijateľnosť zmluvných podmienok z obdobných dôvodov, ako tvrdenia žalobkyne v tomto prípade. Na pojednávaní krátkou cestou predložil aj písomné vyjadrenie nachádzajúce sa na čl. 196 spisu.

Žalobkyňa 1/ na pojednávaní dňa 4.8.2015 uviedla. Na začiatku pri jednaniach bol prítomný manžel. Veci pripravoval. Žalobkyňa 1/ H.Á. R. bola v čase uzavretia zmlúv zároveň spoločníčkou a konateľkou žalobcu 2/. Bola vlastníčkou nehnuteľnosti, preto úverovú zmluvu i záložnú zmluvu podpísala žalobkyňa 1/. Dátum na zmluve bol 20.5.2013, k podpisu došlo 22.5.2013. Prvýkrát mala možnosť vidieť zmluvu u notára. Dovtedy jej nebolo umožnené zmluvu preštudovať. Zástupca C. si nenašiel čas a zmluvy nemal k dispozícii. Konala v časovej tiesni. Požiadala o možnosť naštudovať, prečítať zmluvy, pán R. jej povedal, že to nie je možné pre časovú tieseň. Túto skutočnosť vnímal aj manžel žalobkyne 1/. Zmluvy neboli doručené v elektronickej podobe, nemala možnosť do nich nahliadnuť, preto zmluvy len podpísala. Mali úver u inej spoločnosti, u spoločnosti L. D. R. R..K..S.. 150 000 €, z toho ku dňu uzavretia zmluvy so žalovaným bolo zaplatené asi 50 000 €, a s S. L. bol dlh ku dňu uzatvorenia zmluvy so žalovaným 48 000 €. Žalovaný zaplatil uvedeným peňažným ústavom dlh za žalobcov. Rozdiel poskytol na účet. Tým došlo k výmazu záložného práva na obidva subjekty L. D. R. R..K..S. i S. L.. Ako záložný veriteľ bola uvedená spoločnosť C., teda žalovaný. Žalobkyňa sa nevedela vyjadriť, koľko žalovaný poskytol z titulu úveru na účet žalobkyne. Celková suma úveru mala však tvoriť sumu 280 000 €. Tú však ponížil žalovaný o sumu 5 800 €. O tom sa však pôvodne nedohodli, že dôjde k poníženiu úveru o túto sumu. To sa žalobcovia dozvedeli až po podpísaní zmluvy. Pán R. mal nekorektné správanie, ultimatívne. Zmluvy podpísala žalobkyňa pod tlakom. Doma ju manžel upozornil po podpísaní zmlúv, že obsah zmlúv je v rozpore s ústnou dohodou. Neboli upozornení na rozhodcovskú doložku. Zmluva mala byť uzavretá ako spotrebiteľská a bola uzavretá ako úverová. Žalobkyňa ju podpísala, pretože bola v tiesni a pod tlakom. Fyzický nátlak tam nebol, ale psychický áno. Poplatky už mala zaplatené. Nijaké jednanie neprichádzalo do úvahy, pretože ultimatívne jej bolo oznámené, že buď to podpíše, alebo sa zmluva ruší. Zároveň kojila malú R.. Poukázala na tú skutočnosť, že pre úverové konanie boli nehnuteľnosti ocenené sumou 720 000 €, ale pre dražobnú spoločnosť pre účely dražby boli tie isté nehnuteľnosti ocenené sumou 290 000 €, čo je podstatné podhodnotenie nehnuteľností a škoda v neprospech žalobcov.

V čase výsluchu dňa 4.8.2015 už spoločníčkou a konateľkou žalobcu 2/ nebola žalobkyňa 1/, ale H. F., ktorá na pojednávaní uviedla. Prebrala konateľstvo, vybavovala záležitosti ohľadne zmlúv, nie však v kancelárii notárskeho úradu, ale v kancelárii spoločnosti. Keď bolo potrebné zadovážiť doklady, vybavovala to ona. Nemala k dispozícii ani úverovú zmluvu, ani záložnú zmluvu. Vybavovala také doklady, napr. potvrdenie o zaplatení poplatku, potvrdenie o tom, či spoločnosť má dlhy v zdravotnej poisťovni a pod. Poukázala na tú skutočnosť, že u firmy L. D. R. R..K..S.. bol ešte úver 100 000 € a pán R. o tom vedel, že ak s nimi neuzavrie zmluvu o úvere, potom ich spoločnosť L. D. R. R..K..S.. dá do dražby a prídu o strechu nad hlavou, a to bol nátlakový prostriedok z jeho strany. Na otázku súdu, prečo opakovane brali vysoké úvery, keď už prvý úver nemali z čoho splácať, konateľka uviedla, že v čase uzavretia zmluvy nebola konateľkou, ale boli rozbehnuté nejaké obchody a nedalo sa predpokladať, že nebude z čoho splácať.

2. Žalovaný v odvolaní proti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dňa 12.12.2014 čl. 53 spisu uviedol, že bola platným spôsobom uzavretá rozhodcovská zmluva, a preto nemá právomoc Okresný súd v Čadci vec prejednať a rozhodnúť a nesvedčí mu ani miestna príslušnosť všeobecného súdu. Súd by mal konanie zastaviť alebo postúpiť miestne príslušnému súdu. Je bez právneho významu podľa názoru žalovaného, že nehnuteľnosti sú jediným obydľím žalobkyne 1/, pričom u žalobcu 2/ nemožno hovoriť o obydlí. Žalovaný poskytol žalobcom peňažné prostriedky vo výške a za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere. V danom prípade nejde o spotrebiteľskú zmluvu, ale úverovú zmluvu v zmysle Obchodného zákonníka.

Vo vyjadrení žalovaného k návrhu (4.8.2015 čl. 165) poukázal na predchádzajúce tvrdenia, že namietol nedostatok právomoci súdu, nedostatok miestnej príslušnosti súdu a z toho dôvodu sa nedostaví na vytýčený termín pojednávania dňa 4.8.2015. Doručil len vyjadrenie, v ktorom uviedol. Celková výška

úveru bola 280 000 €. Účelom bolo spätné refinancovanie nákladov na výstavbu rekreačného domu, vyplatenie úveru na dom S. L., a.s. a financovanie pôžičky dlžníka č. 2, teda žalobcu 2/. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 1 ods. 3 písm. c), e), f) uvedeného zákona spotrebiteľským úverom nie sú: úvery zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov; úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je splatenie úverov na základe zmlúv uvedených pod písm. a) - d); úver, ktorého výška je menej ako 100 € a viac ako 75 000 € (súhrn všetkých zmlúv o úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver) a podľa § 2 písm. a), b) uvedeného zákona sa za spotrebiteľa považuje fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobcom bol v tomto prípade poskytnutý úver 280 000 €, splatnosť dohodnutá po dobu 30 rokov. Bol poskytnutý solidárnym dlžníkom, jeden z dlžníkov je podnikateľ. Rozhodcovská zmluva bola platne uzavretá, existuje nedostatok právomoci prvostupňového súdu.

3. Súd vykonal dokazovanie nasledovnými dôkazmi - návrh čl. 1 - 14, návrh vo veci samej a návrh na vydanie predbežného opatrenia, výpis z katastra nehnuteľností, LV XXXX a ostatné listiny, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť návrhu a boli doručené žalovanému od čl. 15, LV XXXX, čestné vyhlásenie čl. 18, zmluva o úvere čl. 19, dodatok č. 1 k zmluve o úvere čl. 32, dodatok č. 2 k zmluve o úvere čl. 34, zmluva o zriadení záložného práva čl. 36, úradný výpis z Notárskeho centrálného registra dražieb NCRdr čl. 45, uznesenie č. k. 4C/271/2014-49 zo dňa 24.11.2014, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva, v časti akýmkoľvek spôsobom zasahovať do vlastníckych a užívateľských práv bolo nariadené predbežné opatrenie zmenené rozhodnutím odvolacieho súdu, v tejto časti bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý, predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť 8.1.2015, odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu čl. 53, plná moc JUDr. Stanislava Barkóciho čl. 64, doplnenie plnej moci čl. 77, 78, opravné vyčíslenie trov konania JUDr. Barkóciho čl. 79, znalecký posudok čl. 82 a nasl. spisu, uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/87/2015-97 zo dňa 12.3.2015, predvolanie na deň 18.6.2015 o 7.30 hod. čl. 105 spisu, kde žiadala sudkyňa od účastníkov konania, žalobcov i žalovaného obratom oznámiť celkovú sumu zaplateného úveru a účtovné doklady, táto výzva je v záhlaví predvolania, výpis z registra na žalobcu 2/ čl. 107 spisu, z ktorého vyplýva, že spoločníkom a konateľom je F. H., listiny od čl. 110 po čl. 136 spisu, listiny doručené žalovaným označené ako účtovné doklady, výpis z úverového účtu, súd má za to, že týmito dôkazmi žalovaný neoznámil celkovú výšku zaplateného úveru, ako žiadal súd, súd nie je peňažný ústav, aby zrátaval uvedené operácie, námietka zaujatosti Okresného súdu v Čadci a zákonnej sudkyne vznesená právnym zástupcom žalovaného na čl. 142 spisu, upovedomenie čl. 152, vyjadrenie sudkyne k námietke zaujatosti čl. 154 spisu, vyjadrenie pracovníčky podateľne Okresného súdu v Čadci Y. H. zo dňa 23.6.2015 čl. 155 spisu, urgencia súdu čl. 158 v záhlaví na oznámenie celkovej sumy zaplateného úveru spolu s termínom na deň 4.8.2015 (čl. 158), vyjadrenie sudkyne k námietke zaujatosti čl. 160, ktoré sudkyňa doslovne prečítala, list právneho zástupcu žalovaného čl. 165 spisu, vyjadrenie žalovaného čl. 166 spisu, čl. 178 - oznámenie, že súd neodročuje pojednávanie, zápisnica o pojednávaní zo dňa 4.8.2015 čl. 179 spisu, kde bolo konané v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, bol vypočutý právny zástupca žalobcov, žalobcovia 1/, 2/, pripojený rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012 čl. 183 spisu, ktorý predložil právny zástupca žalobcov na pojednávaní a na ktorého dôvody poukázal vo svojom prednese, písomné vyjadrenie právneho zástupcu žalobcov čl. 196 a nasl. spisu, procesný návrh právneho zástupcu žalobcov čl. 199 na výsluch svedkov J. H. a H.. E. R., procesné poučenia súdu čl. 203 doručené účastníkom i advokátom, ktoré obsahujú aj procesné poučenie podľa § 120 ods. 4 OSP v nadväznosti na § 205a OSP, doručky od žalobcu 2/ čl. 204 spisu, ktorá nebola prevzatá v odbernej lehote a súdu sa vrátila 20.10.2015, pričom termín pojednávania bol vytyčený a konal sa 19.11.2015, doručka od R. H. čl. 205, ktorú neprevzala v odbernej lehote a ktorá sa súdu vrátila 21.10.2015, doručka od svedka J. H. čl. 206, ktorá nebola prevzatá v odbernej lehote a ktorá sa súdu vrátila dňa 21.10.2015, doručka od svedka R. čl. 207, ktorá nebola prevzatá v odbernej lehote, súdu sa vrátila 21.10.2015, sudkyňa konštatuje, že vo všetkých uvedených prípadoch súd bol nútený opakovane doručovať políciou, zápisnica o pojednávaní zo dňa 19.11.2015 čl. 212, kde boli oboznámené podstatné časti všetkých listinných dôkazov k tomuto dňu, následne bolo pojednávanie odročené za účelom mimosúdneho pokonania na deň 28.1.2016, žiadosť o odročenie pojednávania čl. 222, čl. 226, stanovenie lehoty 1 mesiac na pokonanie súdom čl. 227, predvolanie na 19.4.2016 čl. 229, výzva súdu obidvom právnym zástupcom zo dňa 2.3.2016 čl. 232, aby oznámili celkovú platbu na úver, súčet splátok na úver, úrok, úrok z omeškania, zmluvné pokuty, poplatky, poistenie a pod., a to všetko pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty, výpis z obchodného

registra na žalobcu 2/ čl. 233, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 19.4.2016 čl. 236 pre PN F.Í. H., doklad čl. 237, 238, 239 a pre žalobkyňu 1/ čl. 240, žiadosť súdu, aby pripojili žalobcovia a ich právny zástupca potvrdenie lekára podľa § 119 OSP, v čom spočíva závažnosť ochorenia a či sa nemôžu dostaviť žalobcovia bez ohrozenia života a zdravia, vyjadrenie lekára čl. 246, upovedomenie o odročení čl. 249, vyjadrenie žalovaného čl. 250, žalobca tak celkom v prospech žalovaného vykonal úhrady vo výške 21 413,12 €, pričom sú rozšpecifikované jednotlivé platby, doloženie potvrdenia o zdravotnom stave čl. 251, 252, zápisnica o pojednávaní zo dňa 19.4.2016 čl. 253, kde sa dostavil aj svedok E. R., nemohol byť upovedomený o odročení, keďže neoznámil telefónne číslo ani neuviedol mailovú adresu, uplatnil právo na náhradu svedočného, pojednávanie odročené, uplatnené právo na svedočné čl. 256, 257 s dokladmi až po čl. 259, vytýčený termín pojednávania na deň 23.6.2016 čl. 260, 261, 262, 263, procesné poučenie čl. 264, výpis z obchodného registra na žalobcu 2/ čl. 265, vylúčenie Mgr. Kristíny Cyprichovej ako vyššej súdnej úradníčky z ďalšieho konania a rozhodovania pre bývalý pracovný vzťah k Mgr. Michalovi Durajovi čl. 269, uznesenie o priznaní svedočného čl. 271 svedkovi R., ktoré vypracovala vyššia súdna úradníčka Mgr. Magdaléna Kubatková.

4. Z vykonaných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné skutkové závery.

Zo zmluvy o úvere č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 na čl. 19 spisu mal súd preukázané, že zmluvnými stranami sú účastníci konania. Žalobkyňa 1/ je v zmluve uvedená ako občan - spotrebiteľ, dátum narodenia, bydlisko. Žalobca 2/ XMA R. R..K..S.. je v zmluve uvedený ako podnikateľský subjekt a veriteľ je žalovaný, ktorý v zmluve poskytuje úver. Účel poskytovaného úveru je vymedzený v článku I. na základe žiadosti zo dňa 11.1.2013 tak, že ide o spätné refinancovanie nákladov na výstavbu rekreačného domu približne 85 000 €, vyplatenie úveru na dom S. L. približne 48 000 € a financovanie pôžičky dlžníka 2/ približne 100 000 €, neúčelové použitie zdrojov a na pokrytie nákladov spojených s úverom nepresahujúce 25 % z výšky úveru, približne 47 000 €. Celková výška úveru 280 000 €. Ročná úroková sadzba 12,10 %, základná úroková sadzba 0,490 %, výška poplatku za posúdenie žiadosti o úver 820 €, výška poplatku za spracovanie úverovej dokumentácie 1 690 €, výška poplatku za čerpanie úveru 1 690 €. V článku III./1 sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom celkovú výšku úveru do 3 pracovných dní po splnení odkladacích podmienok čerpania úveru bod IV., V. na základe žiadosti o čerpanie úveru. Po splnení odkladacích podmienok malo dôjsť k prevedeniu úveru na evidenčný účet dlžníka. Obsahom zmluvy bola platobná inštrukcia č. 1 bod bodom III./7:

Podľa článku V./2 bolo stanovené v zmluve, že v prípade, ak sa preukáže akékoľvek vyhlásenie alebo informácie poskytnuté dlžníkom podľa predchádzajúceho odseku 1 v článku V. zmluvy ako nepravdivé, neúplné alebo skreslené, je oprávnený veriteľ požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky 4 000 €, ktorá je splatná do 3 dní od doručenia výzvy veriteľom dlžníkovi a zároveň ide o porušenie zmluvy článku VII. VÚP.

Z článku VI. úverovej zmluvy vyplýva, že splátka úveru zahŕňa splátku istiny a úrok z úveru, pričom veriteľ je oprávnený určiť po uplynutí doby fixácie výšku úrokovej sadzby jednostranne a dlžníkom to len oznámiť. V prípade omeškania dlžníkov so splátkou istiny má veriteľ právo na zmluvnú pokutu až do výšky 0,1 % zo splátky istiny za každý deň omeškania ($0,1 \times 365 = 36,5$ % ročne), za omeškania so splátkou úrokov z úveru 0,1 % za každý deň omeškania ($0,1 \times 365 = 36,5$ %) a v prípade zosplatenia úveru za omeškania s platbou zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % zo zosplatennej istiny úveru ($0,1 \times 365 = 36,5$ % ročne).

Z článku VII. zmluvy bod 2, 3 vyplýva, že všeobecné úverové podmienky môžu byť menené a doplňované postupom v nich stanoveným, teda jednostranne zo strany veriteľa, rovnako i sadzobník. Zmluva môže byť menená iba písomne postupne číslovanými dodatkami odsúhlasenými oboma zmluvnými stranami.

V článku VII./6 je uvedený záväzok dlžníkov, že zmluvné strany berú na vedomie, že na právne vzťahy založené touto zmluvou o úvere nedopadá zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zároveň súhlas s jednostranným postúpením pohľadávok voči dlžníkom zo strany veriteľa na tretiu osobu.

V článku VII./11 dlžníci podpisom zmluvy vyhlásili, že im bol veriteľom pred uzavretím zmluvy predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy podľa § 93b zákona č. 483/2011 Z. z. o bankách. V zmysle toho sa dohodli, že akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou, ktoré sa nepodarí vyriešiť vzájomnou dohodou, bude rozhodnutý v rozhodcovskom konaní pred Stálym

rozhodcovským súdom slovenskej bankovej asociácie podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Podpisom zároveň vyjadrili, že boli poučení o všetkých dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy, teda aj o tom, že rozhodcovské konanie začína na základe podania žaloby, čo spôsobuje, že v tej istej veci nie je možné konať a nemôže byť rozhodnuté na všeobecnom súde Slovenskej republiky podľa OSP.

Z dodatku č. 1 k úverovej zmluve zo dňa 23.5.2013 na čl. 32 spisu súd mal zistené, že došlo k zmene platobnej inštrukcie bod III./7, a to platobnej inštrukcie č. 1. V celom rozsahu bola nahradená.

Z dodatku č. 2 k zmluve o úvere č. 063/2013 zo dňa 3.9.2013 čl. 34 spisu súd mal zistené, že došlo k zmene článku III./7 platobnej inštrukcie č. 3, a to v celom rozsahu. Správa pre príjemcu:

Odblokovanie poslednej tranže.

Suma: „Zostatok na evidenčnom účte dlžníka po strhnutí rezervy a vykonaní všetkých platobných inštrukcií.“

Splatnosť 30.9.2013

„K vykonaniu platobnej inštrukcie dôjde po tom, čo z uvoľnenej čiastky dôjde k zaúčtovaniu aktuálneho dlhu na úverom účte a strhnutí čiastky zodpovedajúcej súčtu dvoch mesačných splátok úveru tvoriacich rezervu v zmysle článku IV. ods. 1 písm. a) zmluvy o úvere (udržiavať rezervu na úverom účte vo výške súčtu dvoch mesačných splátok úveru).“

Zo zmluvy o zriadení záložného práva č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 čl. 36 spisu súd mal zistené, že táto zmluva je uzavretá medzi žalovaným a žalobkyňou 1/ ako dlžníčkou a vlastníčkou nehnuteľnosti, zároveň záložným veriteľom a záložcom. V bode 1.4 záložnej zmluvy je uvedené, že predmetom zmluvy o záložnom práve je dohoda o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa, ktorú má voči dlžníkovi. Ďalej je vymenované, čo sa myslí pod pohľadávkou záložného veriteľa (úverová suma 280 000 €, úroky, úroky z omeškania, pohľadávka a jej príslušenstvá, ktorá vznikne v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením alebo vypovedaním úverovej zmluvy, pohľadávka na uhradenie nákladov, poplatkov, odmien, vynaložených nákladov veriteľa podľa úverovej zmluvy a zmlúv obsiahnutých v tejto listine a všetkých ostatných zmlúv uzavretých medzi záložným veriteľom a dlžníkom na zaplatenie zmluvných pokút ako aj ďalších pohľadávok z titulu porušenia zmluvy o úvere, pohľadávky vzniknuté v súvislosti so zánikom úverovej zmluvy iným spôsobom ako splnením, odstúpením alebo vypovedaním, na vydanie bezdôvodného obohatenia, zo zmeny právneho vzťahu založeného úverovou zmluvou), pričom v článku I./1.5 písm. f) je uvedené: „Pohľadávka je zabezpečená do celkovej výšky 420 000 €.“ (pričom poskytnutý úver predstavoval sumu 280 000 €). Pričom ďalej sa uvádza, že sú zabezpečené aj pohľadávky neuvedené v tejto zmluve.

Na zabezpečenie všetkých uvedených pohľadávok do uvedenej výšky bolo v bode I./2.1 zriadené záložné právo na nehnuteľnosti, a to rodinný dom č. XXXX spolu s parcelami a rekreačný dom č. XXXX spolu s parcelami (LV č. XXXX kat. úz. K.).

Z bodu 5 záložnej zmluvy vyplýva, že na ktorúkoľvek z uvedených pohľadávok môže veriteľ začať výkon záložného práva, pričom záložný veriteľ koná v mene záložcu, záložca je povinný strpieť výkon záložného práva, poskytnúť potrebnú súčinnosť. Záložný veriteľ je však povinný chrániť oprávnené záujmy záložcu, ktoré by mohli byť nevhodným postupom poškodené. Pri predaji je povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu. Vypratať záloh najneskôr 3 dni po oznámení o výkone záložného práva a povinnosť niesť všetky náklady, ktoré mu vzniknú v súvislosti so vznikom, správou, realizáciou záložného práva k zálohu. Podľa bodu 6.4 záložnej zmluvy, ak záložca poruší ktorýkoľvek záväzok v článku VI. záložnej zmluvy, je oprávnený záložný veriteľ požadovať zmluvnú pokutu až do výšky nesplatenej istiny úveru, ktorá je splatná do 3 dní odo dňa doručenia výzvy záložcovi na jej zaplatenie. Podľa bodu 6.12 je konštatované, že sa predlžuje premlčacia lehota záložného veriteľa vyplývajúca zo zmluvy na 10 rokov od doby, kedy začala po prvý raz plynúť v zmysle ustanovenia § 401 Obchodného zákonníka. Zo znaleckého posudku č. 98/2011 pre firmu L. D. R. R..K..S., V. X, H. na čl. 82 vyplýva, že nehnuteľnosti boli ocenené celkovou sumou 617 000 €.

Na pojednávaní dňa 4.8.2015 žalobkyňa uviedla, že znalecký posudok pre C. aj pre poisťovňu na hodnotu nehnuteľností bol 720 000 €, ale pre dražobnú spoločnosť pre účely dražby už boli nehnuteľnosti

znalecky ocenené sumou 290 000 €, teda podstatne bola podhodnotená cena nehnuteľností. K takému tvrdeniu nepredložili dôkaz.

Svedok H. J., manžel žalobkyne, na pojednávaní dňa 23.6.2016 uviedol. Zmluva bola uzavretá na žalobkyňu ako osobu, hrozila im dražba domu. Chcela vyplatiť finančné prostriedky. Dražba hrozila na základe záložnej zmluvy na rodinný dom. Finančné prostriedky z úveru boli použité na výplatu S. L., náklady dražby, ktorá už bola zrušená. Žalovanému podali žiadosť na poskytnutie úveru pre žalobkyňu 1/ ako občana. Zisťovali si platobnú schopnosť žalobkyne 1/ a z ich iniciatívy do zmluvy bol zahrnutý aj žalobca 2/, v ktorom žalobkyňa 1/ bola spoločníčkou a konateľkou. Na činnosť žalobcu 2/ z pôžičky neboli použité žiadne finančné prostriedky. Úver bol dohodnutý na sumu 270 000 €, ktorá však bola ponížená o 3 mesačné splátky, poplatky približne 13 000 €, než bola dohodnutá úverová suma. Bol zaplatený úver S. L., o čo bola tiež táto suma ponížená a žalobcovia 1/, 2/ dostali sumu 65 000 €. Z tejto sumy 65 000 € zaplatili asi 3-4 mesačné splátky na pôžičku hneď na úvod. Nemali viac finančných prostriedkov. Pôvodne chceli splácať z príjmu spoločnosti, ktorej sa však potom nedarilo. Sumu 65 000 € nechceli použiť na činnosť spoločnosti. Spoločnosť chcela na svoju činnosť použiť svoje vlastné finančné prostriedky, ktoré vôbec nesúvisia s poskytnutým úverom, ani s predchádzajúcim úverom. Išlo nielen o základné imanie 5 000 €, ale aj prostriedky spoločnosti na účte, s ktorými disponovala, pohľadávky spoločnosti, s ktorými počítali. Žalobkyňa 1/ bola prítomná pri podpisovaní zmluvy pred notárkou v Bratislave. Bol prítomný svedok - jej manžel H. J., H.. R., notárka alebo pracovníčka notára. S pánom R. boli dohodnutí tak, že s manželkou prídu do sídla, prejdú si obsah zmluvy. Keď tam prišli, povedal, že pre nedostatok času si zmluvy v sídle žalovaného nemôžu prejsť. Odrazu išli k notárke, ktorá všetky zmluvy mala vytlačiť. Ani tam nemohli pozrieť obsah zmluvy. Mali so sebou malú dcéru, ktorú manželka kojila. Pán R. oznámil, že ho čaká druhý klient, musí odísť a že to majú podpísať. Bolo to veľa strán. Uviedol, že nielen, že nemá čas, ale má toľko klientov, že to môže dať aj niekomu inému. Preto úverové zmluvy podpísali. Až doma zistili, čo podpísali. Nikto im nezakázal prečítať zmluvy pred podpisom. K fyzickému nátlaku nedošlo. Dalo by sa hovoriť o psychickom nátlaku. Dcéra plakala. Pánom R. pred podpisom zmluvy neboli oboznámení s obsahom zmluvy a dohodnutými zmluvnými podmienkami, napr. zmluvnou pokutou, rozhodovaním rozhodcovským súdom a podobne. Notárka uviedla, že ide o zmluvy pána R., ona ich len vytlačila, pripojil k nim doložku. Preto ani notárka ich neupovedomila o obsahu zmlúv. Pred rozhodcovský súd nebola predvolaná ani žalobkyňa 1/, ani svedok. Nebol im doručený rozsudok rozhodcovského súdu. Po odchode pána R. žalobkyňa 1/ išla koiť maloleté dieťa. Keď sa vrátila, pracovníčky notariátu im oznámili, že sa ponáhľajú, majú ďalších klientov. Buď nech zmluvy podpíšu, alebo nepodpíšu, pretože idú vybavovať ďalších klientov. Z toho dôvodu zmluvy len podpísali bez prečítania a odišli. Pracovníčky notariátu im len ukázali miesto, kde majú zmluvu podpísať. Žalobníčka 1/ nemala možnosť si zmluvu prečítať a teda si neprečítala ani to, či súhlasí, slobodne podpisuje, alebo nesúhlasí a má možnosť voľby. Až doma zistili, že obsah zmluvy je v rozpore s tým, čo im uviedol pán R. pri predchádzajúcich jednaniach. Komunikácia s pánom R. o uzavretí zmluvy prebiehala mailovou poštou. Spočívala v tom, že mu predkladali doklady, ktoré pán R. potreboval k uzavretiu zmluvy a ktoré zasielal centrálne na schválenie. Vzájomná komunikácia o obsahu zmluvy mala byť realizovaná pred podpísaním zmlúv v sídle žalovaného a nebola realizovaná. Svedok bol 3 - 4-krát v Bratislave aj osobne. Vopred im nikdy nebola daná zmluva k dispozícii. Bolo povedané, že keď prídu, dostanú zmluvu. Tak sa aj stalo. Nikdy so zmluvou neprišli do kontaktu, a preto nemali možnosť zasiahnúť do jej obsahu, upraviť akékoľvek ustanovenia zmluvy.

Svedok H.. R. E. na pojednávaní dňa 23.6.2016 uviedol. Žalobkyňu 1/ pozná, stretol sa s ňou pri podpisovaní úverových zmlúv. Pokiaľ ide o žalovaného, bol zamestnancom žalovaného v rokoch 2012 - 2014. Bol vedúcim pobočky v Bratislave a začiatkom roku 2014 sa stal konateľom tejto spoločnosti pre územie SR až do ukončenia pracovného vzťahu v 9/2014. K 31.8.2014 ukončil pracovný pomer, približne v tom istom čase aj konateľstvo. Dôvod odchodu bol ten, že spadali pod Českú republiku, česká legislatívna bola prísnejšia, začali mať veľké problémy s novými úvermi. Mali problémy aj s kolegami na oddelení vymáhania. Pracovníci obchodného oddelenia mali problémy s kolegami z oddelenia vymáhania pre ich správanie. Nespokojnosť s touto spoluprácou veľakrát predniesli, avšak bezúspešne. Keďže sa to viackrát opakovalo, svedok rozviazal pracovný pomer a odišiel aj z konateľstva. Vedúcim obchodného oddelenia pre celú ČR aj SR bol pán J.. Uviedol, že žalobníčku a jej manželka opoznal na chodbe ako ľudí, s ktorými uzatváral úverový prípad. Ide však o časový odstup a niektoré veci ohľadne tohto úverového prípadu si pamätá, niektoré nie. Výšku úveru si nepamätá. Bola to štandardná zmluva, ktorá sa vytvárala pre všetky prípady. Zmluvou stranou bola ešte aj nejaká spoločnosť, pričom svedok uviedol obchodný názov spoločnosti, ktorá nebola zmluvnou stranou tejto konkrétnej zmluvy a

nevedel uviesť ani pozíciu, ktorú v tomto zmluvnom vzťahu spoločnosť mala. Nepamätal si účel, na ktorý mali byť finančné prostriedky použité z úveru. Boli to štandardné zmluvy, vopred bol stiahnutý poplatok za úverovú zmluvu. K výške poplatku sa nevedel vyjadriť. Predpokladal, že k týmto poplatkom vopred stiahnutým patrili aj poplatky za prácu notára. K ich výške sa tiež nevedel vyjadriť. Konkrétne okolnosti uzatvárania úverovej zmluvy si nepamätal. Vo všeobecnosti však pri všetkých zmluvách boli všetky postupy štandardné. Klientom neposielali zmluvy vopred. Neposielali ich z toho dôvodu, že klienti nemohli mať zmluvy k dispozícii pred zaplatením poplatkov. Bolo štandardným postupom u žalovaného, že dostali zmluvu priamo pred podpisom, pričom pred podpisom sa mohli s touto zmluvou oboznámiť a buď ju podpísať, alebo nepodpísať. Nepamätal sa, či v tomto konkrétnom prípade bola zmluva uzatváraná štandardným spôsobom, alebo či so zmluvnými stranami rokoval o obsahu zmluvy, teda postupoval neštandardným spôsobom. Nevedel sa vyjadriť, či v tomto konkrétnom prípade poučil žalobkyňu o sankciách za porušenie zmluvy, o rozhodcovskej doložke, o porušení záložnej zmluvy, či sa mali možnosť vyjadriť k jednotlivým ustanoveniam zmluvy. Nátlak na zmluvné strany nevyvíjal.

5. Zistený skutkový stav súd subsumoval pod nasledovné právne normy a vyvodil nasledovné právne závery.

Čo do predmetu sporu sa súd cítil byť viazaný predmetom sporu, ktorým bol návrh na určenie neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 20.5.2013, zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 20.5.2013. Zároveň sa však cítil byť viazaný aj záväzným právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 OSP, ktorým boli viazaní aj účastníci konania a právni zástupcovia. Záväzný právny názor odvolacieho súdu bol nasledovný.

Prvostupňový súd uznesením č. k. 4C/271/2014-49 zo dňa 24.11.2014 predbežne nariadil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva a akýmkoľvek spôsobom zasahovať do vlastníckych a užívateľských práv k nehnuteľnostiam žalobkyne 1/ (čl. 49).

Odvolací súd potvrdil predbežné opatrenie prvostupňového súdu vo výroku, ktorým nariadil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva. V tomto bode uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2015. Odvolací súd zmenil predbežné opatrenie nariadené prvostupňovým súdom a návrh zamietol v časti, v ktorej prvostupňový súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov do vlastníckych a užívateľských práv žalobkyne z dôvodu, že takéto vymedzenie bolo neurčité.

Záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v tomto predbežnom opatrení (čl. 97) bol nasledovný. Krajský súd bol toho názoru, že pokiaľ boli splnené podmienky pre charakteristiku úverového vzťahu ako spotrebiteľského úveru, nemožno vylúčiť uplatnenie ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch označením zmluvy ako zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Hoci má zmluva formu zmluvy o úvere, je zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Pri posúdení súvisiacich práv a povinností je nutné vychádzať z ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Preto Krajský súd v Žiline dospel k záveru, že námietky žalovaného týkajúce sa nemožnosti aplikácie zákonných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré uvádzal odvolateľ, nie sú dôvodné.

K námietke žalovaného, že prvostupňový súd má konanie zastaviť z dôvodu rozhodcovského konania, odvolací súd poukázal na § 106 ods. 1 OSP v znení novely vykonanej zákonom č. 335/2014 Z. z., účinnej od 1.1.2015. Len čo súd k námietke žalovaného uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvali, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej iste veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobené rozhodcovskej zmluve alebo, že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

Aj odvolací súd konštatoval v odôvodnení, že žalovaný netvrdil ani nepreukázal, že v prejednávanej veci začalo spotrebiteľské a rozhodcovské konanie. Netvrdil a nepreukázal, že je daná právomoc rozhodcovského súdu. Z týchto dôvodov je daná právomoc všeobecného súdu. Taktiež konštatoval, že nie je dôvodná námietka žalovaného týkajúca sa nedostatku miestnej príslušnosti Okresného súdu v Čadci. Podľa § 87 písm. f) OSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobkyňa 1/ má

bydlisko v obvode Okresného súdu Čadca, preto v tomto prípade bola daná miestna príslušnosť na výber a námietka miestnej nepríslušnosti vznesená žalovaným nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o námietku zaujatosti vznesenú na čl. 142 spisu voči zákonnej sudkyňi i ostatným sudcom, k tejto súd neprihliadal v súlade s vyjadrením sudkyne na čl. 160 spisu a z tohto dôvodu námietku nepredložil nadriadenému súdu. Námietka podľa § 15a ods. 4 OSP sa týka procesného postupu súdu (tvrdenie žalovaného, že súd nezastavil konanie pre nedostatok právomoci a nepostúpil vec) a podľa § 15a ods. 3 OSP chýba hmotnoprávny dôvod vznesenej námietky a čas zistenia námietky. Tvrdený dôvod námietky spočívajúci v osobe Y. H.Č. je vymyslený, účelový a teda z hmotnoprávneho hľadiska neexistujúci. Y. H. nie je v príbuzenskom, priateľskom ani v inom vzťahu so žalobkyňou R. H., tak ako tvrdil žalovaný vo vznesenej námietke zaujatosti. Y. H., pracovníčka Okresného súdu v Čadci na podateľni, sa k vznesenej námietke vyjadrila dňa 23.6.2015 na čl. 155 spisu tak, že účastníčku konania R. H. nepozná, nie je s ňou v príbuzenskom ani inom priateľskom pomere. V rovnakom duchu sa vyjadrila zákonná sudkyňa dňa 22.6.2015 na čl. 154 spisu. Nebol dôvod predložiť vec nadriadenému súdu k rozhodnutiu o vylúčení zákonnej sudkyne JUDr. Anny Plichtíkovej a ostatných sudcov Okresného súdu v Čadci z konania a rozhodovania v tejto veci.

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

Podľa § 151b ods. 2 Občianskeho zákonníka v zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

Podľa § 151b ods. 3 Občianskeho zákonníka v zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

Podľa § 151b ods. 4 Občianskeho zákonníka záloh môže byť v zmluve o zriadení záložného práva určený jednotlivo, čo sa týka množstva a druhu alebo iným spôsobom tak, aby kedykoľvek počas trvania záložného práva bolo možné záloh určiť.

Podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka ak sa v zmluve o zriadení záložného práva dohodne, že záložný veriteľ je oprávnený predať záloh iným spôsobom ako na dražbe, záložný veriteľ je povinný pri predaji zálohu postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu.

Podľa § 151m ods. 10 Občianskeho zákonníka ak výťažok z predaja zálohu prevyšuje zabezpečenú pohľadávku, záložný veriteľ je povinný vydať záložcovi bez zbytočného odkladu hodnotu výťažku z predaja, ktorá prevyšuje zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

Podľa § 151mb ods. 1 Občianskeho zákonníka záložné právo k pohľadávke sa vzťahuje aj na dlžné úroky a ostatné jej príslušenstvo.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať

svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Súd mal za to, že žalovaný ku dňu rozhodovania súdu nepreukázal, že všeobecný Okresný súd Čadca nemá právomoc vo veci konať. Nebol doručený návrh žalovaného na rozhodcovský súd k sp. zn. 4C/271/2014. Bolo produkované tvrdenie, že rozhodcovské konanie začalo, žalobcovia 1/, 2/ neboli predvolaní, nebol im doručený rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovské konanie (stále len v rovine tvrdení, bez dôkazov) začalo po vydaní predbežného opatrenia v tejto veci. Vzhľadom k tomu, že boli splnené podmienky pre charakteristiku vzťahu ako spotrebiteľský úverový vzťah podľa § 106 ods. 1 OSP, námietka nedostatku právomoci Okresného súdu v Čadci pre rozhodcovské konanie bola vznesená pri prvom úkone. Spotrebiteľské rozhodcovské konanie v čase vznesenej námietky nezačalo (začalo podľa nepreukázaných tvrdení žalovaného až po vydaní predbežného opatrenia). Žalovaný teda v súlade so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu v predbežnom opatrení netvrdil a nepreukázal, že je daná právomoc rozhodcovského súdu. Zároveň v nadväznosti na § 106 ods. 1 OSP a § 39 Občianskeho zákonníka bola určená neplatnosť celej úverovej spotrebiteľskej zmluvy vrátane rozhodcovskej doložky. Na základe neplatnej rozhodcovskej doložky preto nemôže byť daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Súd aplikoval ustanovenie § 106 ods. 1 OSP a neaplikoval ustanovenie § 5, 6 CSP, pretože námietka bola vznesená v čase platnosti OSP.

Námietka miestnej nepríslušnosti Okresného súdu v Čadci nie je dôvodná. Okresný súd v Čadci je miestne príslušný vo veci konať podľa § 87 písm. f) OSP, pretože bydlisko žalobkyne ako spotrebiteľky je v obvode tohto súdu. Miestnu príslušnosť súd zisťuje na začiatku konania a príslušnosť trvá do konca konania (perpetuatio fori). Konanie začalo dňa 21.1.2014 za platnosti OSP, preto súd aplikoval § 87 písm. f) OSP a neaplikoval § 19 písm. d) CSP.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd mal za to, že bez ohľadu na označenie zmluvy ako úverovej, ide o zmluvu spotrebiteľskú. Z výsluchu žalobkyne 1/, jej manžela - svedka H. Pavla i zodpovedného pracovníka žalovaného - svedka R. mal súd preukázané, že všetky zmluvy vrátane spornej, mali štandardnú formu predtlaču, nikdy neboli dané do dispozície dlžníkovi pred zaplatením poplatkov. Dlžníci dostali zmluvu tesne pred podpisom, čo v tomto prípade znamená aj to, že z iniciatívy žalovaného v predtlaču zmluvy jednostranne bol uvedený aj žalobca 2/ ako podnikateľský subjekt, hoci išlo o úver na súkromné účely žalobkyne 1/ a založené boli súkromné nehnuteľnosti žalobkyne 1/. Z hmotnoprávneho hľadiska teda bolo vylúčené, že by úver bol poskytnutý na podnikateľské účely pre žalobcu 2/ (opak žalovaný nepreukázal). Tým považoval súd za vyvrátenú formálnu stránku označenia zmlúv ako úverových, podnikateľských zmlúv. Žalobca 2/ bol uvedený v zmluve z iniciatívy žalovaného, čím chcel žalovaný vylúčiť aplikáciu noriem na ochranu spotrebiteľa. Tým mal súd preukázané, že obidve zmluvy (úverová aj záložná) sú zmluvami spotrebiteľskými bez ohľadu na právnu formu, označenie „úverová zmluva“, poukaz na aplikáciu Obchodného zákonníka o poskytovaní úverov. Bolo preukázané, že žalobkyňa 1/ (zároveň aj konateľka a spoločníčka žalobcu 2/) pri uzatváraní zmlúv podľa § 52 ods.

4 Občianskeho zákonníka konala ako spotrebiteľ, nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto označenie právnej formy zmluvy o úvere a aplikácia Obchodného zákonníka podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je neplatným dojednaním. Neplatným dojednaním podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je aj tá časť dojednania, kde sa žalobkyňa ako spotrebiteľka v svoj neprospech vopred vzdala svojich práv, čím si zhoršila svoje zmluvné postavenie (článok VII/6, kde navrhovateľky vyhlásili, že na zmluvné vzťahy nedopadá zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).

V nadväznosti na § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka žalovaný nepreukázal opak, a preto súd úverovú i záložnú zmluvu nevyhodnotil ako individuálne dojednané. Žalobkyňa nemohla ovplyvniť ich obsah, išlo o formulárové znenie zmlúv a všeobecných podmienok.

Vzhľadom k tomu súd obidve zmluvy - úverovú aj záložnú vyhodnotil ako spotrebiteľské zmluvy.

Žalobcovia žiadali určiť neplatnosť obidvoch zmlúv v celom rozsahu pre rozpor so zákonom, dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pre neurčitosť podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Zároveň však žiadali zmluvy určiť za neplatné aj pre neprijateľnosť dohodnutých zmluvných podmienok.

Bolo potrebné ustáliť, či je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti podľa § 137 písm. c) CSP (rozhodované dňa 14.7.2016 za platnosti CSP), ak áno, či je neplatný celý úkon, alebo len časť právneho úkonu (§ 41 Občianskeho zákonníka).

Úverovú spotrebiteľskú zmluvu č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 súd posúdil ako osobitný typ zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka s osobitnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Je potrebné aplikovať osobitnú úpravu, ktorá má prednosť pred všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o pôžičke, ale nevyklučuje ich aplikáciu. Umožňuje aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka - ustanovenie Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa. Osobitný zákon taxatívne vymenúva ustanovenia, ktoré nemožno aplikovať (§ 1 ods. 3 - 7). Ostatné ustanovenia Občianskeho zákonníka vrátane všeobecných ustanovení podľa § 657 Občianskeho zákonníka o pôžičke je možné aplikovať.

V zmysle § 657 Občianskeho zákonníka bolo preto povinnosťou žalovaného preukázať aj podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, aj podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka bol žalovaný povinný preukázať určitým spôsobom dohodnutú výšku pôžičky, úrok = odmenu, ak bola dohodnutá a reálne odovzdanie poskytnutej pôžičky žalobkyni 1/, resp. žalobcovi 2/, resp. na jeho účet, resp. na účet tretej osoby vo výške odsúhlasenej žalobcami 1/, 2/. Zmluva o pôžičke je reálnou pôžičkou, pre platnosť sa vyžaduje odovzdanie, prenechanie finančných prostriedkov. Dôkazné bremeno odovzdania požičanej sumy žalobkyni 1/ má veriteľ = žalovaný (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 20 Cdo/3334/2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 33 Cdo/2547/2011).

V konaní bolo preukázané len to, čo vyplýva z výpovede žalobkyne 1/ a svedka H.. Z úveru žalovaný žalobkyni vyplatil - reálne odovzdal sumu 65 000 €. Žalovaný nepreukázal účtovným dokladom o platbe, akú sumu a kedy zaplatil v mene žalobkyne 1/ na účet S. L., resp. inému subjektu, ale so súhlasom žalobkyne 1/ čo do základu, výšky poskytnutej sumy. Len také platby možno považovať za reálne odovzdanie pôžičky žalobkyni 1/. Žalovaný si nesmie pred reálnym odovzdaním pôžičky sám vopred strhnúť poplatky, tak ako tomu bolo v tomto prípade. V časti poplatkov preto nemožno konštatovať reálne odovzdanie pôžičky žalobkyni. Až po splnení tejto zákonnej povinnosti, zákonnej podmienky má žalovaný právo žiadať od žalobkyne vrátenie pôžičky. Nie je splnená ani ďalšia podstatná náležitosť zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. - nie je určitým spôsobom dohodnutá výška pôžičky. Výška pôžičky je dohodnutá s použitím pojmu „cca“, čo znamená, rovná sa „približne“. Takéto dohodnutie výšky pôžičky nemožno vyhodnotiť ako určité a platné dojednanie výšky pôžičky v nadväznosti na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takéto dojednanie výšky pôžičky umožňuje žalovanému poskytnúť akúkoľvek pôžičku a pre žalobkyňu spôsobuje právnu neistotu čo do výšky pôžičky. V zmluve nie je dohodnutá ani výška mesačnej splátky, ani jej členenie, koľko z tejto splátky bude započítané na istinu, úrok, úrok z omeškania. Nie je určitým spôsobom dohodnutá splatnosť

mesačnej splátky priamo v zmluve a nie určitým spôsobom dohodnutý priamo v zmluve konečný termín splatnosti. Konečný termín splatnosti je v zmluve dohodnutý neurčitým a v nadväznosti na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatným spôsobom.

Napriek tomu nemožno považovať uvedenú úverovú spotrebiteľskú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z., pretože úverová spotrebiteľská zmluva neobsahuje ani podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ani podstatné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z., aby súd mohol konštatovať, že bola platne uzavretá úverová spotrebiteľská zmluva na konkrétnu výšku, ktorá žalobkyni aj reálne bola odovzdaná a konštatovať, že bola dohodnutá konkrétna výška splátky, konkrétna lehota splatnosti. To neumožňuje súdu ani konštatovať, že sa má za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Neexistencia podstatných náležitostí zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. súd vyhodnotil ako rozpor s kogentným ustanovením zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka a určil úverovú spotrebiteľskú zmluvu č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013 za neplatnú v celom rozsahu. Ak by súd konštatoval, že v nadväznosti na zákon č. 129/2010 Z. z. je úver bezúročný a bez poplatkov, pri aplikácii logického výkladu by musel mať určitým spôsobom preukázanú výšku úveru, ktorý reálne zmluvné strany dohodli, ktorý reálne žalovaný ako veriteľ žalobkyni odovzdal. Keďže podstatné náležitosti preukázané neboli, žalobcovia 1/, 2/ by pri konštatovaní súdu, že úver je bezúročný, bez poplatkov, naďalej žili v právnej neistote a existenčnom ohrození, aká je vlastne výška úveru, ktorý má právo žalovaný do nich vymáhať a v nadväznosti na výšku úveru do akej konkrétnej výšky dlhu má právo realizovať záložné právo.

Podľa § 137 písm. c) CSP je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu v celom rozsahu. Určenie neplatnosti právneho úkonu v tomto prípade má charakter preventívnej ochrany práv žalobkyne. Určovací výrok má odstrániť stav právnej neistoty žalobkyne, pretože v konaní bolo preukázané, že na neurčitú výšku pohľadávky už bola nariadená realizácia záložného práva na nehnuteľnosti žalobkyne, čo žalobkyňu existenčne ohrozilo, vrátane jej rodiny (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 8Cdo/251/2015 zo dňa 16.3.2016).

Žalovaný ako veriteľ nemá právo ťažiť z neistoty, ktorú vytvoril týmto zmluvným vzťahom na úkor žalobkyne 1/. Je spravodlivé, aby dôkazné bremeno za tejto situácie, ktorú vytvoril, bolo na ňom.

Po právoplatnosti rozsudku o určení neplatnosti právneho úkonu - úverovej spotrebiteľskej zmluvy, odpadne právny dôvod plnenia na základe neplatného právneho úkonu. Bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka s príslušenstvom = úrokom z omeškania môže žalovaný žiadať od žalobkyne. Bude na žalovanom, aby preukázal účtovnými dokladmi, v akej výške reálne poskytol žalobkyni pôžičku a koľko zo skutočnej poskytnutej pôžičky žalobkyňa zaplatila. Len skutočný rozdiel v plneniach možno považovať za bezdôvodné obohatenie.

Keďže súd určil za absolútne neplatný právny úkon - úverovú spotrebiteľskú zmluvu v celom rozsahu (absolútnou neplatnosťou právneho úkonu sa súd zaoberá z úradnej moci), bolo nadbytočné, nehospodárne skúmať navyše neplatnosť jednotlivých zmluvných dojednaní z hľadiska ich neprijateľnosti a neplatnosti (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Určením absolútnej neplatnosti úverovej spotrebiteľskej zmluvy sa stali neplatnými všetky zmluvné podmienky tvoriace obsah úverovej spotrebiteľskej zmluvy.

Pokiaľ ide o zmluvu o zriadení záložného práva č. 063/2013 zo dňa 20.5.2013, je rovnako neplatným právnym úkonom v celom rozsahu. Ide o zabezpečovací právny úkon k primárnemu právnemu úkonu - úverovej spotrebiteľskej zmluve zo dňa 20.5.2013. Neplatnosťou primárneho právneho úkonu sa stal absolútne neplatný aj zabezpečovací právny úkon a nebolo potrebné skúmať aj neplatnosť jednotlivých ustanovení záložnej zmluvy. Taký postup by bol nehospodárny, nadbytočný.

6. Úspešnými účastníkmi konania sú žalobcovia 1/, 2/. Podľa § 255 ods. 1 CSP im patrí náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne vyššia súdna úradníčka prvostupňového súdu po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

7. Neúspešným účastníkom konania je žalovaný. Podľa § 259 CSP má štát podľa výsledkov konania proti neúspešnému účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Z tohto dôvodu súd

zaviazal žalovaného k náhrade trov konania preddavkovaných štátom, ktoré štát platil. Ide o nasledovné trovy konania preddavkované štátom: Uznesením č. k. 4C/271/2014-271 zo dňa 6.5.2016, právoplatným dňa 31.5.2016, svedkovi H.. E. R. bolo priznané svedočné vo výške 24,22 € za účasť na pojednávaní 19.4.2016. Táto suma bola preddavkovaná štátom v celom rozsahu. Uznesením č. k. 4C/271/2014 zo dňa 29.6.2016 svedkovi H.. E. R. bolo priznané svedočné vo výške 25,36 € a v celom rozsahu bolo zlikvidované z rozpočtových prostriedkov Okresného súdu v Čadci. Svedočné bolo priznané za účasť na pojednávaní dňa 23.6.2016. Spolu trovy preddavkované štátom predstavujú sumu 49,58 € (24,22 € + 25,36 € = 49,58 €).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.